

EURÓPSKA KOMISIA

Neoficiálny preklad dokumentu SEK
(2011) 1169 v konečnom znení zo 4. 10.
2011, ktorý vyhotovilo GR pre vnútorný
trh a služby

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

**o uplatňovaní právnych predpisov EÚ o obstarávaní na vzťahy medzi verejnými
obstarávateľmi („spolupráca medzi verejnými orgánmi“)**

OBSAH

1.	Úvod.....	3
2.	Všeobecná zásada: Právne predpisy EÚ o verejnom obstarávaní sa týkajú zákaziek medzi verejnými obstarávateľmi.....	4
3.	Verejná úloha vykonávaná s využitím vlastných zdrojov – spolupráca medzi verejnými orgánmi, ktorá môže byť mimo oblasti pôsobnosti pravidiel EÚ o verejnom obstarávaní	5
3.1.	Prehľad rôznych koncepcií na základe judikatúry	5
3.2.	Spolupráca prostredníctvom samostatných právnických osôb („inštitucionalizovaná/vertikálna spolupráca“, „judikatúra o vnútornom obstarávaní“)	6
3.2.1.	Vlastníctvo kapitálu vnútorného subjektu.....	8
3.2.2.	Prvé kritérium vo veci Teckal: Nevyhnutná kontrola nad vnútorným subjektom (organizačná závislosť)	9
3.2.3.	Druhé kritérium vo veci Teckal: Základná časť činnosti vnútorného subjektu sa musí obmedziť na úlohy, ktoré mu zveril kontrolujúci subjekt/kontrolujúce subjekty (hospodárska závislosť).....	11
3.2.4.	Ďalšie otvorené otázky týkajúce sa vnútorných scenárov	12
3.3.	Neinštitucionalizovaná/horizontálna spolupráca s cieľom spoločne plniť verejné úlohy	13
3.3.1.	Podstatné charakteristiky horizontálnej spolupráce medzi verejnými obstarávateľmi, na ktorú sa nevzťahujú pravidlá EÚ o verejnom obstarávaní.....	13
3.3.2.	Odlíšenie skutočnej „spolupráce“ od bežnej verejnej zákazky	14
3.3.3.	Možné obmedzenia týkajúce sa činností na komerčnom trhu.....	14
3.4.	Zhrnutie.....	15
4.	Verejná úloha vykonávaná z vonkajších zdrojov – iné vzťahy medzi verejnými orgánmi	19
4.1.	Prerozdelenie kompetencií medzi verejnými orgánmi	19
4.2.	Pridelovanie úloh bez zadania zákazky.....	21
4.3.	Vzťah medzi pravidlami verejného obstarávania a určitými výlučnými právami	21
4.4.	Vzťahy medzi verejnými obstarávateľmi v kontexte dohôd o spoločných alebo centrálnych nákupoch.....	23

1. ÚVOD

V súlade so smernicami o verejnom obstarávaní EÚ sa v roku 2009 zverejnili verejné zákazky v hodnote približne 420 miliárd EUR. Cieľom týchto pravidiel je zaistiť, aby boli príslušné verejné nákupy otvorené pre hospodársku súťaž dodávateľov na celom vnútornom trhu¹. Právne predpisy EÚ zároveň neobmedzujú slobodu verejného obstarávateľa využívať pri výkone zverených úloh vo verejnom záujme vlastné administratívne, technické a iné zdroje, ani ho nenúti, aby sa obracal na vonkajšie subjekty, ktoré nie sú súčasťou jeho vlastnej štruktúry.

Prebieha diskusia o tom, či sa smernice EÚ o verejnom obstarávaní vzťahujú aj na rôzne typy situácií, v ktorých sa verejní obstarávatelia spolu usilujú zaistiť vykonávanie svojich verejných úloh. Súdny dvor Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) potvrdil, že zákazky medzi verejnými obstarávateľmi sa nemôžu automaticky považovať za nepatriace do pôsobnosti právnych predpisov EÚ o verejnom obstarávaní. Z judikatúry Súdneho dvora však takisto vyplýva, že určité formy spolupráce medzi verejnými obstarávateľmi sa nemôžu považovať za verejné zákazky.

Preto treba rozlišovať medzi činnosťami obstarávania, ktoré by mohli využívať otvorenú hospodársku súťaž medzi hospodárskymi subjektmi zaistenú pravidlami obstarávania EÚ na jednej strane a ostatnými opatreniami, ktoré môžu zmluvné orgány použiť na zaistenie vykonávania svojich verejných úloh a ktoré nepatria do pôsobnosti smerníc EÚ o verejnom obstarávaní na strane druhej.

Pre verejných obstarávateľov, ktorí chcú spolupracovať, je v súčasnosti často ťažké rozlíšiť, kedy sa smernice EÚ o verejnom obstarávaní uplatňujú a kedy nie.

V správe Európskeho parlamentu, ktorá vyzýva „Komisiu a členské štáty, aby široko sprístupnili informácie o právnych dôsledkoch uvedených rozsudkov [na spoluprácu medzi verejnými orgánmi]“² sa zdôrazňuje potreba vnieť svetlo tohto problému².

Tento dokument sa snaží reagovať na túto požiadavku. Jeho cieľom je poskytnúť všeobecný prehľad existujúcej judikatúry Súdneho dvora. Konsoliduje a sumarizuje sa v ňom uvedená judikatúra, a pokiaľ to zistenia Súdneho dvora umožňujú, vyvodzujú sa z nej určité závery. Nevytvárajú sa v ňom nijaké nové pravidlá ani požiadavky. Namiesto toho sa snaží prispieť k lepšiemu pochopeniu a využívaniu existujúceho právneho prostredia. Jeho cieľom je prínos pre všetky zainteresované strany v oblasti verejných

¹ Celý trh verejného obstarávania v EÚ má hodnotu približne 17 % HDP EÚ. Smernicami o verejnom obstarávaní EÚ sa reguluje iba zadávanie tých zákaziek, ktoré prekračujú určitú hranicu. V roku 2009 predstavovala hodnota takýchto zákaziek do 3,6 % HDP EÚ. V zostávajúcej časti trhu obstarávania v členských štátoch sa musia dodržiavať právne zásady EÚ, a to nediskriminácia, rovnaké zaobchádzanie s uchádzačmi atď., pokiaľ je zákazka, ktorá sa má zadať, v záujme podnikov zriadených v inom členskom štáte.

² Iniciatívna správa MEP Heide Rühle o „Novom vývoji v oblasti verejného obstarávania“ (rezolúcia Európskeho parlamentu z 18. mája 2010 o novom vývoji v oblasti verejného obstarávania [2009/2175 (INI)].

zákaziek, najmä pre verejné orgány na všetkých úrovniach správy³. Usmernenia v tomto dokumente sa obmedzujú na oblasť verejného obstarávania a nie sú nimi dotknuté pravidlá EÚ v oblasti hospodárskej súťaže a štátnej pomoci.

Odvolávajúc sa na to, že verejné zákazky medzi zmluvnými orgánmi podliehajú smerniciam EÚ o verejnom obstarávaní (časť 2), sa v dokumente rozoberajú rôzne formy spolupráce medzi zmluvnými orgánmi, ktoré môžu byť vyňaté z rozsahu pôsobnosti týchto pravidiel (časť 3), a následne aj iné typy vzťahov na základe právnych predpisov EÚ o verejnom obstarávaní (časť 4).

Tento pracovný dokument útvarov Komisie je orientačným dokumentom a nemožno ho v nijakom prípade považovať za záväzný pre túto inštitúciu. Treba si uvedomiť, že záväzný výklad právnych predpisov EÚ je v konečnom dôsledku vždy úlohou Súdneho dvora Európskej únie.

2. VŠEOBECNÁ ZÁSADA: PRÁVNE PREDPISY EÚ O VEREJNOM OBSTARÁVANÍ SA TÝKAJÚ ZÁKAZIEK MEDZI VEREJNÝMI OBSTARÁVATEĽMI

Smernice EÚ o verejnom obstarávaní sa uplatňujú vtedy, keď verejní obstarávatelia a obstarávatelia uzatvárajú zmluvy s peňažným plnením s inou právnickou osobou. Ak sa takáto zákazka zadá, nie je rozdiel v tom, či je zmluvná strana súkromným alebo verejným subjektom. To jasne vyplýva z príslušných ustanovení smerníc, ako aj z judikatúry Súdneho dvora.

V článku 1 ods. 8 smernice 2004/18/EC⁴ („smernica o verejnom sektore“) sa ustanovuje toto:

„Výrazy „zhotoviteľ“, „dodávateľ“ alebo „poskytovateľ služieb“ znamenajú akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu alebo verejný subjekt alebo skupinu takýchto osôb a/alebo inštitúcií, ktoré na trhu ponúkajú vykonanie prác a/alebo diela, výroby alebo služby.“ (dodatočne zvyraznené autorom)

V článku 1 ods. 7 smernice 2004/17/ES⁵ („smernica o verejnoprospešných službách“) sa uvádza, že:

³ Verejná konzultácia sa začala „Zelenou knihou o modernizácii politiky verejného obstarávania EÚ – Smerom k účinnejšiemu európskemu trhu verejného obstarávania“ [KOM(2011) 15 v konečnom znení, Brussels, 27.1.2011], cieľom ktorej je určiť, ako by sa v budúcnosti mala prepracovať oblasť verejného obstarávania. Pred prijatím a vykonávaním akýchkoľvek nových právnych predpisov je cieľom tohto pracovného dokumentu útvarov Komisie objasniť existujúcu právnu situáciu.

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby (Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 114 – 240).

⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiacich v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb (Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 1 – 113).

Výrazy „zhotoviteľ“, „dodávateľ“ alebo „poskytovateľ služieb“ znamenajú buď fyzickú alebo právnickú osobu alebo **obstarávateľa** v zmysle článku 2 ods. 2 písm. a) alebo b), alebo skupinu týchto osôb a/alebo obstarávateľov, ktorí na trhu ponúkajú vykonanie prác a/alebo diela, výrobky alebo služby. (dodatočne zvýraznené autorom)

V súlade s tým došiel Súdny dvor k záveru, že „skutočnosť, že poskytovateľ služieb je verejnoprávnou entitou odlišnou od príjemcu služby, nie je prekážkou uplatnenia [smernice]“⁶. Pre uplatňovanie pravidiel EÚ o verejnom obstarávaní „v zásade stačí, aby bola zmluva uzavretá medzi územným samosprávnym celkom na jednej strane a osobou od neho právne odlišnou na druhej strane“⁷. Preto ide o nesprávnu transpozíciu smerníc EÚ o verejnom obstarávaní, pokiaľ sú z rozsahu pôsobnosti vnútroštátnych predpisov o verejnom obstarávaní vylúčené „vzťahy medzi orgánmi verejnej správy, ich organizáciami, ktoré sa spravujú verejným právom a vo všeobecnosti medzi subjektmi verejného práva nekomerčnej povahy, bez ohľadu na povahu týchto vzťahov“⁸.

3. VEREJNÁ ÚLOHA VYKONÁVANÁ S VYUŽITÍM VLASTNÝCH ZDROJOV – SPOLUPRÁCA MEDZI VEREJNÝMI ORGÁNMI, KTORÁ MÔŽE BYŤ MIMO OBLASTI PÔSOBNOSTI PRAVIDIEL EÚ O VEREJNOM OBSTARÁVANÍ

3.1. Prehľad rôznych koncepcií na základe judikatúry

Z judikatúry Súdneho dvora v oblasti verejného obstarávania vyplynulo, že právne predpisy EÚ neobmedzujú slobodu verejného obstarávateľa⁹ využívať pri výkone zverených úloh vo verejnom záujme vlastné administratívne, technické a iné zdroje, ani ho nenúti, aby sa obracal na vonkajšie subjekty, ktoré nie sú súčasťou jeho vlastnej štruktúry¹⁰.

Ak verejný obstarávateľ vykonáva verejnú úlohu s použitím vlastných zdrojov takým spôsobom, že nie je uzavretá zmluva s peňažným plnením, pretože situácia sa týka jednej a tej istej právnickej osoby, t. j. všetky zdroje potrebné na výkon úlohy má verejný obstarávateľ k dispozícii v rámci vlastnej organizácie, právne predpisy EÚ týkajúce sa

⁶ Vec C-480/06, Komisia/Nemecko, Zb. 2009, s. I-04747, ods. 33;

⁷ Vec C-107/98, Teckal Srl a Comune di Viano, Azienda Gas-Acqua Consorziale (AGAC) di Reggio Emilia, Zb. 1999, s. I-08121, ods. 50.

⁸ Vec 84/03 Komisia/Španielsko, Zb. 2005, s. I-00139, ods. 40.

⁹ Vzhľadom na predmet, t. j. spoluprácu medzi verejnými orgánmi, sa táto poznámka týka iba správania „verejných obstarávateľov“ v zmysle smernice 2004/18/ES, nie „verejných podnikov“ v rámci vymedzenia smernice o verejnoprospešných službách alebo súkromných podnikov pôsobiach na základe osobitných alebo výlučných práv vymedzených podľa smernice 2004/17/ES. Pokiaľ ide o „verejných obstarávateľov“, na ktorých sa vzťahuje vymedzenie „obstarávateľov“ podľa smernice o verejnoprospešných službách, treba uviesť, že ich osobitnú situáciu pri spolupráci medzi verejnými orgánmi Súdny dvor nikdy výslovne neskúmal. Závery týkajúce sa „verejných obstarávateľov“ vo všeobecnosti by mali obdobne platiť aj vtedy, keď konajú ako „obstarávateľia“, a to s výnimkou situácií, keď by mohli byť v platných predpisoch výrazné rozdiely. Treba takisto uviesť, že smernica o verejnoprospešných službách obsahuje v článku 23 ustanovenia týkajúce sa niektorých druhov spolupráce medzi verejnými orgánmi (možné sú až trojstranné situácie).

¹⁰ Vec C-26/03, Stadt Halle and RPL Recyclingpark Lochau GmbH/Arbeitsgemeinschaft Thermische Restabfall- und Energieverwertungsanlage TREA Leuna, Zb. 2005, s. I-00001, ods. 48.

verejného obstarávania sa neuplatňujú. Príklad: mestská rada poskytuje na svojom území dopravné služby prostredníctvom svojho vnútorného dopravného oddelenia.

Okrem toho je možné, aby sa výkon verejných úloh s použitím vlastných zdrojov uskutočňoval v spolupráci s inými verejnými obstarávateľmi. Navzájom môžu spolupracovať niekoľko verejných obstarávateľov. Pokiaľ to nezahŕňa odmeňovanie alebo akúkoľvek výmenu vzájomných práv a povinností, nejde o poskytovanie služby v zmysle právnych predpisov EÚ o verejnom obstarávaní. Za týchto okolností sa právne predpisy EÚ o verejnom obstarávaní neuplatňujú. Príklad: všeobecná dohoda medzi susednými obcami o tom, že ich hudobné telesá budú hrať na oslavách v druhom meste.

Ak si verejní obstarávatelia medzi sebou zadajú zákazky s peňažným plnením (t. j. so zahrnutím vzájomných práv a povinností), vzniká otázka, či tieto zákazky môžu byť vylúčené z oblasti pôsobnosti smerníc EÚ o verejnom obstarávaní, aj keď platí všeobecné pravidlo, podľa ktorého sa na zákazky medzi rôznymi právnickými osobami predpisy vzťahujú. Podľa judikatúry Súdneho dvora je to naozaj za určitých okolností možné. Pokiaľ verejní obstarávatelia spolupracujú s cieľom spoločne zaistiť výkon úloh vo verejnom záujme, môže ísť o zadanie zákaziek bez povinnosti uplatňovať právne predpisy EÚ o verejnom obstarávaní. Takáto spolupráca môže mať formu spoločnej kontroly tretieho subjektu, ktorému bol zverený výkon úlohy („vertikálna/inštitucionalizovaná spolupráca“). Alternatívne sa to môže uskutočniť bez vytvorenia nového alebo osobitne vymenovaného subjektu („horizontálna/neinštitucionalizovaná spolupráca“).

3.2. Spolupráca prostredníctvom samostatných právnických osôb („inštitucionalizovaná/vertikálna spolupráca“, „judikatúra o vnútornom obstarávaní“)

Je jasne ustanovené, že smernice EÚ o verejnom obstarávaní sa uplatňujú, ak verejní obstarávatelia zadávajú verejné zákazky, t. j. zákazky s peňažným plnením uzavreté písomne s treťou stranou, ktorým predmetom je výkon prác, dodanie výrobkov alebo poskytnutie služieb v zmysle týchto smerníc. Uplatňujú sa aj vtedy, keď verejní obstarávatelia uzatvárajú koncesie na práce podľa smernice o verejnom sektore.

V rozsudku vo veci *Teckal*¹¹ vyložil Súdny dvor toto pravidlo funkčným spôsobom. Ustanovil dve kumulatívne kritériá pre vylúčenie vzťahu medzi verejným obstarávateľom a inou právnickou osobou z rozsahu pôsobnosti predpisov EÚ o verejnom obstarávaní. Podľa Súdneho dvora nepatrí tento vzťah do rozsahu pôsobnosti právnych predpisov EÚ o verejnom obstarávaní, ak:

¹¹ Vec C-107/98, *Teckal*, ods. 50. „Pokiaľ ide o existenciu zákazky, vnútroštátny súd musí overiť, či medzi dvomi rôznymi osobami bola uzavretá dohoda. V tejto súvislosti [...] v zásade stačí, ak ide o zadanie zákazky medzi územným samosprávnym celkom na jednej strane a na druhej strane subjektom, ktorý je z právneho hľadiska inou osobou ako tento územný samosprávny celok. Inak tomu môže byť len v prípade, keď má územný samosprávny celok nad danou osobou obdobnú kontrolu ako nad svojimi vlastnými útvarmi a zároveň táto osoba vykonáva podstatnú časť svojej činnosti s územným samosprávnym celkom alebo celkami, ktoré ju vlastní.“

- (1) verejný obstarávateľ vykonáva nad príslušnou právnickou osobou **kontrolu podobnú kontrole, ktorú vykonáva nad vlastnými organizačnými zložkami**, a
- (2) táto právnická osoba súčasne **vykonáva základnú časť svojich činností s kontrolujúcim verejným obstarávateľom alebo obstarávateľmi**¹²

Súdny dvor teda v súlade s **právomocou samoorganizácie verejných obstarávateľov** zistil, že právne predpisy EÚ o verejnom obstarávaní (t. j. nielen smernice, ale aj zásady zmluvy) sa neuplatňujú, ak verejný obstarávateľ zadá zákazku tretej strane, ktorá je **od nej iba formálne, nie však v zásade nezávislá**. Táto judikatúra sa vzťahuje na situácie, v ktorých nie je zahrnutý **súkromný kapitál** tretej strany, pričom **organizačné aj hospodárske podmienky závisia** od verejného obstarávateľa. Príklad: mestská rada poskytuje dopravné služby na svojom území prostredníctvom dopravnej spoločnosti, ktorú vlastní a kontroluje.

V následných rozsudkoch¹³ Súdny dvor spresnil, že koncepcia vnútorného obstarávania je prístupná aj pre spoluprácu medzi verejnými orgánmi a ustanovil, že obidve kritériá vo veci *Teckal* môže spoločne plniť niekoľko verejných obstarávateľov. Príklad: dve mestské rady poskytujúce dopravné služby na svojom území prostredníctvom svojej spoločnej a spoločne kontrolovanej dopravnej spoločnosti.

Na účely tohto dokumentu sa táto spolupráca kvalifikuje ako „inštitucionalizovaná“ alebo „vertikálna“, pretože sa týka verejných obstarávateľov, ktorí zadávajú zákazku na výkon úlohy samostatnému, spoločne vlastnenému a kontrolovanému subjektu, ktorý pôsobí ako poskytovateľ služby.

Túto výnimku o vnútornom obstarávaní Súdny dvor uznal vo vzťahu k verejným zákazkám, ako aj ku koncesiám na práce, na ktoré sa vzťahujú smernice EÚ o verejnom obstarávaní, a koncesiám na služby, na ktoré sa inak vzťahujú zásady zmluvy.

V tejto súvislosti treba uviesť, že aj keď sa na vzťah medzi kontrolujúcim verejným obstarávateľom alebo obstarávateľmi na jednej strane a kontrolovaným subjektom na strane druhej nemusia vzťahovať právne predpisy EÚ o verejnom obstarávaní, pretože ide o vnútornú situáciu, subjekt, ktorý sa považuje za vnútorný, by sa bežne považoval aj za „verejnoprávny subjekt“ s povinnosťou dodržiavať právne predpisy EÚ o verejnom obstarávaní, pokiaľ ide o jeho vlastné obstarávanie.

V nasledujúcich oddieloch sú podrobne uvedené relevantné podmienky týkajúce sa judikatúry Súdneho dvora k vnútorným operáciám, ktoré treba posúdiť pri rozhodovaní, či sa použijú právne predpisy EÚ o verejnom obstarávaní alebo nie.

¹² Na základe rozhodnutia Súdneho dvora talianska štátna rada (Conseil d'Etat) dospela k záveru, že AGAC je vnútornou spoločnosťou obce Viano (Consiglio di Stato, Sezione Quinta, rozsudok č. 2605 z 9. mája 2001).

¹³ Vec C-324/07, Coditel Brabant SA/Commune d'Uccle a Région de Bruxelles-Capitale, Zb. 2008, s. I-08457 a vec C-573/07, Sea Srl/Comune di Ponte Nossia, Zb. 2009, s. I-08127.

3.2.1. Vlastníctvo kapitálu vnútorného subjektu

Podľa judikatúry nemôže verejný obstarávateľ vykonávať vnútornú kontrolu nad subjektom, pokiaľ tento subjekt vlastní aj jeden alebo niekoľko súkromných podnikov¹⁴. To platí aj v prípade, keď verejný obstarávateľ môže prijať nezávisle všetky rozhodnutia týkajúce sa uvedeného subjektu bez ohľadu na účasť súkromného kapitálu. Súdny dvor dôvodil, že vzťah medzi verejným obstarávateľom a jeho vlastnými organizačnými útvarmi sa riadi aspektmi a požiadavkami špecifickými pre dosahovanie cieľov verejného záujmu. Naopak, každá investícia súkromného kapitálu do podniku podlieha úvahám, ktoré sú vlastné súkromným záujmom, a sleduje ciele inej povahy¹⁵. To platí aj pre „čisté kapitálové injekcie“ súkromnej spoločnosti do vnútorného subjektu (napríklad nákup akcií, nie poskytnutie štandardných úverov¹⁶), a to aj v prípade, že nejde o príspevok na prevádzku.

- Význam možnej budúcej účasti súkromného kapitálu

Existencia účasti súkromného podniku na kapitále spoločnosti, ktorej sa udeľuje predmetná verejná zákazka, sa musí určiť spravidla **v čase zadania zákazky**^{17, 18}. Budúce otvorenie kapitálu spoločnosti sa zohľadní iba vtedy, ak v čase zadania zákazky spoločnosti existuje konkrétna a krátkodobá perspektíva takéhoto otvorenia¹⁹.

Čisto teoretická možnosť účasti súkromného subjektu na kapitále vnútorného subjektu nespochybňuje vnútorný vzťah medzi verejným obstarávateľom a jeho spoločnosťou²⁰.

Keby však mala byť zákazka spoločnosti zadaná bez vyhlásenia súťaže na základe výnimky o vnútornom obstarávaní, následné získanie podielu v spoločnosti súkromnými investormi kedykoľvek v priebehu obdobia platnosti zmluvy by predstavovalo **zmenu v základných podmienkach** zadania zákazky. Za týchto okolností sa na zákazku musí vyhlásiť verejná súťaž²¹.

- 100 % účasť verejného sektora na kapitále vnútorného subjektu

¹⁴ „Naproti tomu podiel, hoci aj menšinový, súkromnej spoločnosti na obchodnom imaní spoločnosti, na ktorej sa podieľa aj verejný obstarávateľ v danej veci, v každom prípade vylučuje, aby verejný obstarávateľ mohol mať nad touto spoločnosťou podobnú kontrolu ako nad svojimi vlastnými útvarmi.“ (Vec C-26/03, Stadt Halle, ods. 49.)

¹⁵ Vec C-26/03, Stadt Halle, ods. 50.

¹⁶ Za „štandardné“ by sa napríklad nepovažovalo, keby sa úver mohol premeniť na akcie vnútorného subjektu ako možnosť jeho splatenia.

¹⁷ Vec C-26/03, Stadt Halle, ods. 15 a 52 a vec C-573/07, Sea, ods. 47.

¹⁸ Výnimočne a za osobitných okolností môže byť potrebné vziať do úvahy udalosti, ku ktorým došlo po dátume, keď bola príslušná zákazka zadaná. Ide najmä o prípad, keď obchodný podiel spoločnosti, ktorej sa zadá zákazka, predtým v plnej miere vlastnil verejný obstarávateľ a previedol ho na súkromný podnik krátko po zadaní uvedenej verejnej zákazky danej spoločnosti s použitím umelej konštrukcie, ktorá je určená na obchádzanie príslušných predpisov EÚ (pozri vec C-29/04 Komisia / Rakúsko, Zb. 2005, s. I-9705, ods. 38 až 41).

¹⁹ Pozri ods. 50.

²⁰ Pozri oznámenie IPPP, poznámka pod čiarou č. 14. Tento postoj medzitým potvrdil Európsky súdny dvor vo veci C-371/05, Komisia/Taliansko, Zb. 2008, s. I 00110, ods. 29.

²¹ Pozri ods. 53.

Naopak, na výhradné vlastníctvo kapitálu zo strany verejných obstarávateľov treba pozerat' ako na znak existencie kontroly vyžadovanej pre výnimku o vnútornom obstarávaní, nie však ako na faktor, ktorý je rozhodujúci sám o sebe²².

To však neplatí, pokiaľ verejní obstarávatelia založia ziskovú spoločnosť, ktorá je od nich úplne nezávislá. Túto situáciu ilustruje aj vec *Parking Brixen*, v ktorej subjekt bol v čase zadania zákazky vo vlastníctve verejného obstarávateľa, ale bol do určitej miery nezávislý²³ (pozri ďalší oddiel), čo viedlo Súdny dvor k rozhodnutiu, že nejde o vnútorný status.

3.2.2. Prvé kritérium vo veci *Teckal*: Nevyhnutná kontrola nad vnútorným subjektom (organizačná závislosť)

Verejný obstarávateľ musí nad vnútorným subjektom vykonávať „obdobnú kontrolu, akú vykonáva nad vlastnými organizačnými útvarmi“²⁴. Spôsob, akým sa vykonáva kontrola, nie je podstatný, t. j. môže to byť **prostredníctvom právomocí súkromného alebo verejného práva**. Posúdenie požiadavky „obdobnej kontroly“ „musí zohľadniť všetky právne predpisy a relevantné okolnosti. [...] Musí ísť o rozhodujúci vplyv, tak pokiaľ ide o strategické ciele, ako aj o významné rozhodnutia.“²⁵

V tomto ohľade treba zväžiť tieto skutočnosti.

- Spoločná kontrola viacerých verejných obstarávateľov nad vnútorným subjektom

Súdny dvor vo svojom rozsudku vo veci *Coditel* stanovil nové skutočnosti týkajúce sa prvého kritéria v prípade *Teckal*. Súdny dvor objasnil, že aj keď musí byť kontrola vykonávaná nad vnútorným subjektom efektívna, nie je nevyhnutné, aby sa vykonávala individuálne. Potvrdil tak zásadu, že **kontrola v zmysle prvého kritéria vo veci *Teckal* sa môže vykonávať spoločne**.

Súdny dvor odôvodnil takúto všeobecnejšiu interpretáciu hlavne na základe toho, že prísnejší výklad tohto kritéria by znemožnil použitie výnimky podľa veci *Teckal* vo väčšine prípadov, ktoré sa týkajú spolupráce medzi verejnými obstarávateľmi. V rovnakom duchu Súdny dvor stanovil, že **nie je podstatné, aký postup používajú kontrolujúci obstarávatelia pri prijímaní kolektívnych rozhodnutí**. Napríklad použitím väčšinového hlasovania sa nezruší zavedenie (spoločnej) kontroly všetkými zúčastnenými verejnými obstarávateľmi²⁶. Z toho vyplýva, že, „pokiaľ sa orgán verejnej moci stane menšinovým akcionárom akciovej spoločnosti s výlučne verejnou kapitálovou

²² Vec C-340/04, Carbotermo SpA a Consorzio Alisei/Comune di Busto Arsizio a AGESP SpA., zb. 2006, s. I-04137, ods. 37: „Skutočnosť, že verejný obstarávateľ sám alebo spolu s inými verejnými orgánmi vlastní celé základné imanie spoločnosti, s ktorou bola uzavretá zmluva, naznačuje – hoci nie je rozhodujúca – že tento verejný obstarávateľ má nad danou spoločnosťou obdobnú kontrolu ako nad svojimi vlastnými útvarmi“.

²³ Vec C-458/03, Parking Brixen GmbH/Gemeinde Brixen a Stadtwerke Brixen AG., zb. 2005, s. I-08585, ods. 70.

²⁴ Vec C-107/98, *Teckal*, ods. 50.

²⁵ Vec C-458/03, *Parking Brixen*, ods. 65, vec C-371/05, ods. 24.

²⁶ C-324/07, *Coditel*, ods. 51.

účasťou s cieľom zadať tejto spoločnosti správu služieb vo verejnom záujme, kontrola, ktorú vykonávajú nad touto spoločnosťou orgány verejnej moci združené v rámci tejto spoločnosti, môže byť kvalifikovaná ako kontrola obdobná tej, ktorú vykonávajú nad svojimi vlastnými útvarmi, pokiaľ ju tieto orgány vykonávajú spoločne.^{27,28}

- Potrebný rozsah právomocí nad vnútorným subjektom

S cieľom dodržať prvé kritérium podľa veci *Teckal* si verejný obstarávateľ musí ponechať dostatočný stupeň kontroly, aby mal možnosť obmedziť slobodu konania príslušného subjektu.

Vo veci *Coditel* sa skutočnosť, že sa **rozhodovacie orgány** koncesionára **skladali** iba zo zástupcov verejných obstarávateľov zúčastňujúcich sa na spolupráci, považovala za výrazný znak existencie vnútornej kontroly.

Korporátne vnútorného subjektu *ako taká* nie je rozhodujúca, ale môže slúžiť ako určitý znak. Vo veci *Coditel* Súdny dvor napríklad zdôraznil, že vnútorný subjekt nemal formu akciovej spoločnosti „*ktorá by mohla sledovať svoje ciele nezávisle od svojich akcionárov, ale vo forme družstva združujúceho obce*“. Podľa príslušného vnútroštátneho zákona teda nemôže mať komerčnú povahu²⁹.

Vo veci *Carbotermo*³⁰ dospel Súdny dvor k záveru, že kontrola vykonávaná jedným verejným obstarávateľom nad iným subjektom, ktorá sa obmedzuje iba na **manévrovací priestor, ktorý právo obchodných spoločností** priznáva väčšine akcionárov, by nemusela byť dostatočná na to, aby predstavovala kontrolu v zmysle prvého kritéria podľa veci *Teckal*. V takomto prípade sa významne obmedzuje schopnosť verejného obstarávateľa ovplyvňovať rozhodnutie dotknutého subjektu³¹. Podobne, ak verejný obstarávateľ ovplyvňuje rozhodnutia subjektu iba prostredníctvom **holdingovej spoločnosti**, môže to oslabiť prípadnú kontrolu vykonávanú verejným obstarávateľom. V dôsledku toho nemusí byť splnené prvé kritérium podľa veci *Teckal*³².

Vo veci *Sea*³³ bol vnútorný subjekt akciovou spoločnosťou. Aj keď táto korporátne forma nevyklučuje možnosť vnútornej kontroly, Súdny dvor podrobne preskúmal konkrétne právomoci verejných obstarávateľov – najmä tie, ktoré by im umožnili kontrolu riadiacich orgánov vo vnútornom subjekte a ktoré idú nad rámec bežných pravidiel uplatniteľných na takúto kontrolu v akciovej spoločnosti.

²⁷ C-573/07, *Sea*, ods. 63.

²⁸ Vo veci C-231/03, *Consorzio Aziende Metano (Coname)/Comune di Cingia de' Botti*, zb. 2005, s. I-07287 Súdny dvor dospel k záveru, že menšinový podiel vo výške 0,97 % je taký malý, že bráni obci vo výkone vnútornej kontroly nad koncesionárom. V následných rozhodnutiach však Súdny dvor akceptoval možnosť spoločnej kontroly niekoľkých verejných obstarávateľov (ktorí by jednotlivito mohli mať iba malý menšinový podiel) nad vnútorným subjektom.

²⁹ *Coditel*, ods. 37.

³⁰ Pozri poznámku pod čiarou č. 22.

³¹ *Carbotermo*, ods. 38, *Parking Brixen* 70.

³² *Carbotermo*, ods. 38 a 39.

³³ Pozri poznámku pod čiarou č. 27.

- Potenciálna nezávislosť/trhová orientácia vnútorného subjektu

Vo veciach *Coditel* a *Sea* Súdny dvor dospel k záveru, že ak sa kontrolovaný subjekt stane trhovo orientovaným a má dostatočný stupeň nezávislosti, čím by sa oslabila kontrola vykonávaná verejnými obstarávateľmi, nebolo by viac dodržané prvé kritérium podľa veci *Teckal*. V tomto ohľade treba napríklad zohľadňovať **vecný a geografický rozsah** činností kontrolovaného subjektu a jeho **možnosť nadväzovať vzťahy s podnikmi v súkromnom sektore**³⁴. O nedostatočnej trhovej orientácii na strane kontrolovaného subjektu by sa mohlo uvažovať, ak je **geografický rozsah** činností kontrolovaného subjektu obmedzený na územie verejných obstarávateľov, ktorí ho vlastní, a **rozsah jeho činností** (inými slovami ciele, ktoré sleduje)³⁵ je obmedzený na výkon úloh pre uvedených verejných obstarávateľov. Z toho testu vyplynulo zistenie, že vo veciach *Coditel* a *Sea* existovala vnútorná kontrola, zatiaľ čo v veci *Parking Brixen* nie.

Kontrolovaný subjekt môže **nadväzovať vzťahy s podnikmi v súkromnom sektore** za predpokladu, že ide o doplnkovú činnosť k jeho základnej činnosti, t. j. správe verejných služieb³⁶. Úplný zákaz vzťahov s podnikmi v súkromnom sektore by spôsobil, že by sa druhé kritérium podľa veci *Teckal* stalo zbytočným.

Príklad: ak je hlavnou činnosťou vnútorného subjektu zber odpadu pre kontrolujúceho verejného obstarávateľa a selektívne triedenie odpadu, mohlo by si to vyžadovať ako doplnkovú činnosť predaj niektorých špecifických kategórií vyzbieraného odpadu špecializovaným subjektom zo súkromného sektora na jeho recykláciu³⁷.

3.2.3. *Druhé kritérium vo veci Teckal: Základná časť činnosti vnútorného subjektu sa musí obmedziť na úlohy, ktoré mu zveril kontrolujúci subjekt/kontrolujúce subjekty (hospodárska závislosť)*

S cieľom využiť výnimku o vnútornom obstarávaní musí kontrolovaný subjekt vykonávať **základnú časť svojich činností** s kontrolujúcim verejnými obstarávateľom alebo obstarávateľmi. Toto kritérium má za cieľ zaistiť, aby právne predpisy EÚ o verejnom obstarávaní zostali platné aj v prípade, že subjekt kontrolovaný jedným alebo niekoľkými verejnými obstarávateľmi pôsobí na trhu, a preto môže pravdepodobne súťažiť s inými podnikmi³⁸.

Vo veci *Carbotermo* Súdny dvor Európskej únie zistil, že 80 % prah založený na obrate a ustanovený v smernici o verejnoprospešných službách, pri prekročení ktorého sa na zákazky zadané pridruženým podnikom nemusí vzťahovať oblasť pôsobnosti uvedenej smernice, sa nemôže použiť ako referenčný na účely smernice o verejnom sektore³⁹.

³⁴ C-324/07, *Coditel*, ods. 36, C-573/07, *Sea*, ods. 73.

³⁵ *Coditel*, ods. 38, *Sea*, ods. 74 – 76.

³⁶ C-573/07, *Sea*, ods. 79 – 80.

³⁷ C-573/07, *Sea*, ods. 78.

³⁸ *Carbotermo*, ods. 60.

³⁹ *Carbotermo*, ods. 55. [Tento rozsudok sa týkal „starej“ smernice o verejnoprospešných službách (93/38). V článku 23 „novej“ smernice o verejnoprospešných službách (2004/17/ES) sa však

V rovnakom rozsudku však Súdny dvor podstatným spôsobom objasnil pojem „základná časť činnosti“⁴⁰. Podľa názoru Súdneho dvora sa toto kritérium splní iba vtedy, ak sú činnosti vnútorného subjektu určené **hlavne** verejnému obstarávateľovi. Akékoľvek iné činnosti by mali mať iba **okrajový význam**.

Pre takéto posúdenie sú relevantné **všetky také činnosti, ktoré vnútorný subjekt uskutočňuje v rámci zákazky zadanej verejným obstarávateľom. Tento aspekt je relevantný** bez ohľadu na totožnosť príjemcu (či ide o samotného verejného obstarávateľa alebo používateľa služieb), subjekt, ktorý platí dodávateľovi (či ide o kontrolujúceho verejného obstarávateľa alebo užívateľov služieb tretej strany) alebo územie, na ktorom sa poskytujú tieto služby.

Ak je vnútorný subjekt kontrolovaný spoločne niekoľkými verejnými obstarávateľmi, môže byť podmienka týkajúca sa „základnej časti jeho činnosti“ splnená, pokiaľ tento vnútorný subjekt uskutočňuje uvedené činnosti nie nevyhnutne s jedným z týchto verejných obstarávateľov, ale so všetkými týmito verejnými obstarávateľmi spolu. Následne, **činnosti, ktoré sa majú zohľadniť v prípade vnútorného subjektu kontrolovaného viacerými verejnými obstarávateľmi, sú teda také, ktoré subjekt uskutočňuje so všetkými týmito verejnými obstarávateľmi spolu**⁴¹.

3.2.4. *Ďalšie otvorené otázky týkajúce sa vnútorných scenárov*

Tieto otázky sa zatiaľ v judikatúre Súdneho dvora priamo neriešili, v praxi by sa však mohli vyskytnúť v takýchto prípadoch:

- Možno mať v kontrolujúcom subjekte súkromný kapitál?

Otázka týkajúca sa potenciálneho súkromného kapitálu v kontrolujúcom subjekte sa môže objaviť v prípade verejnoprávných orgánov a nedá sa vylúčiť, že by stále boli schopné vykonávať vnútornú kontrolu nad iným subjektom.

- Je možné „zadanie zákazky zdola nahor“ (kontrolovaný subjekt zadávajúci zákazku materskému subjektu)?

V prípade „zadania zákazky zdola nahor“ možno pozorovať, že logika vnútorného zadávania zákaziek, t. j. neexistencia dvoch subjektov s nezávislou vôľou, by stále platila.

- Je možné zadanie zákaziek medzi „vnútornými sesterskými subjektmi“ (zákazky medzi dvoma vnútornými subjektmi kontrolovanými tým istým materským subjektom)?

podobne ustanovuje 80 % prah založený na obrate, pri prekročení ktorého sa na zákazky zadane pridruženým podnikom nemusí vzťahovať oblasť pôsobnosti uvedenej smernice.]

⁴⁰

Carbotermo, ods. 63 – 68.

⁴¹

Carbotermo, ods. 70 – 71.

V prípade „zadania zákaziek medzi vnútornými sesterskými subjektmi“ sa subjekty vzájomne nekontrolujú, obidva sú však kontrolované tým istým materským subjektom. Zdá sa, že judikatúra o „vnútornom obstarávaní“ nevyklučuje verejné zákazky medzi týmito subjektmi („vnútornými sesterskými subjektmi“) z rozsahu pôsobnosti predpisov EÚ o verejnom obstarávaní, pretože subjekty sa vzájomne nekontrolujú. Formálne by však mohla byť v súlade s judikatúrou o vnútornom obstarávaní, ak napríklad verejný obstarávateľ, ktorý má dva vnútorné subjekty, ktoré vlastní a kontroluje, objedná určitý tovar od jedného vnútorného subjektu a nasmeruje dodávky do druhého subjektu.

3.3. Neinštitucionalizovaná/horizontálna spolupráca s cieľom spoločne plniť verejné úlohy⁴²

3.3.1. Podstatné charakteristiky horizontálnej spolupráce medzi verejnými obstarávateľmi, na ktorú sa nevzťahujú pravidlá EÚ o verejnom obstarávaní

Súdny dvor svojím rozsudkom vo veci *Hamburg*⁴³ akceptoval takisto spoluprácu medzi verejnými orgánmi mimo koncepcie využívania spoločnej kontroly vnútorných subjektov. Súdny dvor zdôraznil, že právo EÚ nevyžaduje, aby verejní obstarávatelia na spoločné vykonávanie svojich úloh verejných služieb používali určitú právnu formu⁴⁴. Na účely tohto dokumentu sa tento druh spolupráce klasifikuje ako „neinštitucionalizovaná“ alebo „horizontálna“ spolupráca zahŕňajúca rôznych verejných obstarávateľov.

Ľšlo doteraz o jediný rozsudok Súdneho dvora o spolupráci verejných orgánov, ktorý nezahŕňal spoločne kontrolované vnútorné subjekty. Zdá sa, že pri vypracúvaní svojich záverov sa Súdny dvor spoliehal na mnoho jednotlivých okolností, ktoré sú relevantné pre tento konkrétny prípad.

Pri uvažovaní o aspektoch rozsudku, ktoré by mohli mať všeobecný význam, sa napriek tomu zdá logické dospieť k záveru, že verejní obstarávatelia môžu medzi sebou nadviazať horizontálnu spoluprácu (bez vytvorenia spoločne kontrolovaného „vnútorného“ subjektu), ktorá zahŕňa uzatváranie dohôd, na ktoré sa nevzťahujú právne predpisy EÚ o verejnom obstarávaní, ak sú splnené aspoň tieto podmienky:

- zmluva sa vzťahuje iba na verejných obstarávateľov, a to bez účasti súkromného kapitálu;⁴⁵

⁴² Súdny dvor tento pojem osobitne nevymedzil, keď naň poukazoval vo svojom rozsudku, je teda otvorené, či sa týka úloh i) skutočne vykonávaných verejným obstarávateľom, ii) ktoré môže z právneho hľadiska vykonávať alebo iii) ktoré má právnu povinnosť vykonávať. Podľa názoru útvarov Komisie možno tento pojem interpretovať v širšom zmysle.

⁴³ Pozri poznámku pod čiarou č. 6.

⁴⁴ Tamže, ods. 47

⁴⁵ Súdny dvor v rozsudku *Hamburg* poukázal na „verejné orgány“, ale podľa názoru útvarov Komisie by takáto horizontálna spolupráca mohla byť otvorená pre všetky kategórie verejných obstarávateľov, t. j. aj pre orgány riadené verejným právom. Na druhej strane logickým dôsledkom kritéria, že do takejto horizontálnej spolupráce by sa nemal zahrnúť žiadny súkromný kapitál, je, že horizontálna spolupráca by nebola dostupná pre také orgány riadené verejným právom, v ktorých je zahrnutý súkromný kapitál.

- z charakteru dohody vyplýva, že reálna spolupráca sa na rozdiel od bežnej verejnej zákazky zameriava na spoločný výkon spoločnej úlohy a
- ich spolupráca sa riadi iba aspektmi týkajúcimi sa verejného záujmu.

3.3.2. Odlíšenie skutočnej „spolupráce“ od bežnej verejnej zákazky

Na základe rozsudku vo veci *Hamburg* sa spolupráca zameriava na **spoločné zaistenie výkonu verejnej úlohy, ktorú majú vykonať všetci spolupracujúci partneri**. Takýto spoločný výkon je charakteristický účasťou a vzájomnými záväzkami zmluvných partnerov, ktoré vedú k vzájomným synergickým efektom. Z toho nevyhnutne nevyplýva, že každý zo spolupracujúcich partnerov sa rovnako podieľa na plnení úlohy – spolupráca môže byť založená na rozdelení úloh alebo na určitej špecializácii. Zákazka však napriek tomu musí mať **spoločný cieľ**, spoločný výkon tej istej úlohy.

Príklad: ak spolupracujúci partneri majú ako spoločný cieľ spracovávanie odpadu, mohli by si príslušné úlohy rozdeliť, takže jeden zaisťuje zber odpadu a druhý zasa jeho spaľovanie.

Vo všeobecnom znení judikatúry sa takisto naznačuje, že dohoda musí mať na rozdiel od bežnej verejnej zákazky charakter reálnej spolupráce, v ktorej jedna strana za odplatu vykonáva určitú úlohu⁴⁶. Takéto jednostranné pridelovanie úlohy jedným verejným obstarávateľom druhému sa nemôže považovať za spoluprácu.

Príklad: dodávka elektriny do administratívnych budov mesta službou iného mesta bez predchádzajúceho postupu verejného obstarávania.

Spolupráca sa riadi aspektmi týkajúcimi sa dosahovania cieľov vo verejnom záujme. Preto aj keď môže zahŕňať vzájomné práva a povinnosti, nemôže zahŕňať iné **finančné prevody** medzi verejnými spolupracujúcimi partnermi než tie, ktoré zodpovedajú úhrade **skutočných** nákladov za práce/služby/dodávky: poskytovanie služby za odplatu je charakteristickým znakom verejných zákaziek podľa právnych predpisov EÚ o verejnom obstarávaní.

3.3.3. Možné obmedzenia týkajúce sa činností na komerčnom trhu

Podľa výroku Súdneho dvora by sa spolupráca mala riadiť iba aspektmi verejného záujmu. Nebola by preto oslobodená, keby sa riadila, t. j. bola v zásade určovaná inými aspektmi, najmä komerčnými. Preto by spolupracujúci partneri zásadne nemali vykonávať činnosti na trhu v rámci spolupráce. Inými slovami, dohoda o spolupráci by nemala zahŕňať činnosti, ktoré by sa dali ponúkať na otvorenom trhu⁴⁷.

⁴⁶ Pozri vec C-275/08 Komisia/Nemecko, Zb. 2009, s. I-00168.

⁴⁷ Keď by z praktických dôvodov takéto úplné vylúčenie išlo proti všeobecnému verejnemu záujmu riadiacemu spoluprácu (napríklad využívanie zdrojov hospodársky primeraným spôsobom), mohla by byť prijateľná prísne doplnková a okrajová činnosť so subjektmi, ktoré sa nezúčastňujú na

Príklad: keby spolupracujúci partneri vo veci *Hamburg* postavili spaľovňu s kapacitou prekračujúcou ich potreby, a to s cieľom predávať voľné kapacity so ziskom na otvorenom trhu, ich spolupráca by sa neriadila iba aspektmi a požiadavkami týkajúcimi sa verejného záujmu.

3.4. Zhrnutie

So zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti možno uviesť, že bežné verejné zákazky medzi verejnými obstarávateľmi sú aj naďalej predmetom obstarávacích povinností (napríklad nákup určitých služieb od iného verejného obstarávateľa). Verejní obstarávatelia však môžu zriadiť mechanizmy na vzájomnú spoluprácu bez ohľadu na to, či sú inštitucionalizované alebo nie⁴⁸.

Podľa názoru útvarov Komisie tieto dve formy vertikálnej a horizontálnej spolupráce medzi verejnými orgánmi predstavujú pre verejných obstarávateľov dva rovnako dostupné prostriedky na organizovanie výkonu ich verejných úloh mimo rámca uplatňovania právnych predpisov EÚ o verejnom obstarávaní. Súdny dvor jasne zdôraznil, že právne predpisy EÚ nevyžadujú, aby verejní obstarávatelia na spoločné vykonávanie svojich úloh verejných služieb používali určitú právnu formu. Zatiaľ čo mimo právnych predpisov EÚ o verejnom obstarávaní existujú dva rôzne druhy spolupráce medzi verejnými orgánmi, majú niekoľko spoločných charakteristík.

- Používanie vlastných zdrojov v spolupráci s inými

Verejný obstarávateľ môže vykonávať úlohy vo verejnom záujme s využívaním vlastných zdrojov bez toho, aby sa obracal na subjekty mimo svojich vlastných organizačných zložiek, a môže ich vykonávať v spolupráci s inými verejnými obstarávateľmi⁴⁹, a to v rámci inštitucionalizovanej spolupráce prostredníctvom spoločne kontrolovaného vnútorného subjektu alebo bez zriadenia takejto inštitucionalizovanej formy.

spolupráci (napríklad využívanie náhodných voľných kapacít hospodársky primeraným spôsobom).

⁴⁸ Tvrdilo sa, že po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy sa táto judikatúra Súdneho dvora dostáva do iného svetla. Je pravda, že po prijatí Lisabonskej zmluvy ovplyvňujú právny systém EÚ ako celok významné zmeny, čo by sa malo zohľadniť aj pri výklade sekundárnej legislatívy EÚ. Jednou z relevantných úprav zavedených Lisabonskou zmluvou je uznanie miestnych a regionálnych samospráv (článok 4 ods. 2 ZEÚ). V článku 1 Protokolu (č. 26) o službách všeobecného záujmu sa uznáva základná úloha a rozsiahle diskrečné právomoci národných, regionálnych a miestnych orgánov pri poskytovaní, obstarávaní a organizovaní služieb všeobecného hospodárskeho záujmu, ktoré najlepšie naplňajú potreby užívateľov. V týchto ustanoveniach sa potvrdzuje právo orgánov rozhodovať o tom, ako vykonávať služby, ktoré sú povinné poskytovať verejnosti. Na druhej strane, zatiaľ čo existencia tohto práva sa nespochybňovala dokonca ani v minulosti, je jasné, že sa musí vykonávať v súlade s ostatnými ustanoveniami právnych predpisov EÚ. Určité rozhodnutia prijaté verejnými obstarávateľmi by teda mohli zahŕňať potrebu súladu s právnymi predpismi EÚ o verejnom obstarávaní. Právne predpisy EÚ nenúti verejných obstarávateľov „externalizovať“, ale zabezpečiť, aby postupovali transparentným a nediskriminačným spôsobom, ak sa rozhodnú na komerčnom základe zahrnúť samostatný subjekt – verejný alebo súkromný.

⁴⁹ Coditel, ods. 48 a 49, Hamburg, ods. 45.

- Zúčastňujú sa iba verejní obstarávatelia; nie je zahrnutý žiadny súkromný kapitál

Po druhé, z judikatúry Súdneho dvora⁵⁰ zjavne vyplýva, že na to, aby spolupráca medzi verejnými orgánmi bola vyňatá z uplatňovania právnych predpisov EÚ o verejnom obstarávaní, musí zostať čisto verejná. Účasť súkromného kapitálu v jednom zo spolupracujúcich subjektov bude preto brániť tomu, aby bola táto spolupráca vyňatá z uplatňovania pravidiel verejného obstarávania⁵¹.

- Žiadna trhová orientácia

Ak sú spolupracujúce subjekty trhovo orientované, vstupujú do priamej hospodárskej súťaže so súkromnými prevádzkovateľmi s rovnakými alebo podobnými komerčnými cieľmi a nástrojmi. Spolupráca, ktorá je vylúčená z pravidiel obstarávania a zameraná na plnenie verejnej úlohy, by mala zahŕňať iba subjekty, ktoré v zásade nepôsobia na trhu s komerčným cieľom. Vyplýva to hlavne zo skutočnosti, že spolupracujúci partneri musia byť verejnými obstarávateľmi. Z postavenia verejných orgánov vyplývajú obmedzenia týkajúce sa ich činností, zatiaľ čo orgány riadené verejným právom musia byť „zriadené na osobitný účel uspokojovania potrieb všeobecného záujmu, ktorý nemá priemyselný alebo komerčný charakter“.

Pri vertikálnej spolupráci musí okrem toho vnútorný subjekt vykonávať základnú časť svojich činností pre verejných obstarávateľov, ktorí ho kontrolujú. Akákoľvek činnosť vykonávaná na trhu musí zostať doplnkovou k týmto základným činnostiam, pretože možná trhová orientácia by zneistila spoločnú kontrolu požadovanú pri vertikálnej spolupráci.

Pokiaľ ide o horizontálnu spoluprácu, Súdny dvor konštatoval, že ak sa spolupráca medzi verejnými orgánmi riadi výlučne aspektmi a požiadavkami, ktoré sa týkajú dosahovania cieľov vo verejnom záujme, nespochybňuje sa tým základný cieľ pravidiel EÚ o verejnom obstarávaní, ktorým je voľný pohyb služieb a otvorenie nenarušenej hospodárskej súťaže vo všetkých členských štátoch⁵². Toto je prípad, keď spolupráca nezahŕňa žiadne komerčné aspekty.

- Druh spojenia medzi spolupracujúcimi partnermi

V rozsudku vo veci *Hamburg* Súdny dvor zdôraznil, že právo EÚ nevyžaduje, aby verejní obstarávatelia na spoločné vykonávanie svojich úloh verejných služieb používali určitú právnu formu. Aj keď takáto požiadavka neexistuje, pri pohľade na dve formy vertikálnej a horizontálnej spolupráce medzi verejnými orgánmi treba poznamenať, že druh spojenia medzi spolupracujúcimi subjektmi je odlišný a je potrebné sa ním zaoberať.

Pri inštitucionalizovanej spolupráci je to prítomnosť (spoločnej) vnútornej kontroly, ktorá by mohla viesť k tomu, že by spod jej pôsobnosti bola oslobodená dokonca aj

⁵⁰ Vec C-26/03, Stadt Halle.

⁵¹ Stadt Halle; Hamburg, ods. 44 a 47.

⁵² Hamburg, ods. 47.

dohoda, na ktorú by sa režim obstarávania normálne vzťahoval. Inými slovami, výnimka o vnútornom obstarávaní sa týka inak zahrnutej verejnej zákazky na výkon úlohy za odplatu.

Na rozdiel od toho sa v prípade neinštitucionalizovanej spolupráce s cieľom odlíšiť ju od bežnej verejnej zákazky zdá dôležité, aby neinštitucionalizovaná spolupráca mala charakter spolupráce zahŕňajúcej vzájomné práva a povinnosti presahujúce rámec „plnenia úlohy za odplatu“ a aby cieľ spolupráce nemal komerčnú povahu.

Súhrnná tabuľka

I. Verejná zákazka medzi nezávislými verejnými obstarávateľmi → uplatňovanie pravidiel obstarávania

II. Verejná úloha vykonávaná spoločne verejnými obstarávateľmi využívajúcimi vlastné zdroje

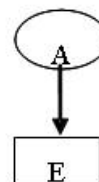
a) Vnútorňa kontrola (zadanie zákazky verejným obstarávateľom svojmu vnútornému subjektu)

3 spoločné podmienky:

- žiadny súkromný kapitál v rámci vnútorného subjektu
- verejný obstarávateľ (alebo obstarávatelia spoločne) vykonávajú nad vnútorným subjektom kontrolu podobnú kontrole, ktorú má verejný obstarávateľ nad svojimi vlastnými organizačnými útvarmi
- vnútorný subjekt vykonáva základnú časť svojich činností pre kontrolujúceho verejného obstarávateľa alebo obstarávateľov

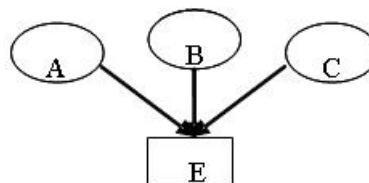
Jediný verejný obstarávateľ kontroluje svoj vlastný vnútorný subjekt

A je verejný obstarávateľ a E je samostatná právnická osoba, ktorá je organizačne a hospodársky závislá od A

Niekoľko verejných obstarávateľov spoločne kontroluje vnútorný subjekt

A, B a C sú verejní obstarávatelia a E je samostatná právnická osoba, ktorá je organizačne a hospodársky závislá od všetkých troch verejných obstarávateľov

b) Spolupráca medzi verejnými obstarávateľmi bez vytvorenia osobitnej štruktúry

3 podmienky:

- zmluva sa vzťahuje iba na verejných obstarávateľov, a to bez účasti súkromného kapitálu;
- z charakteru dohody vyplýva, že reálna spolupráca sa na rozdiel od bežnej verejnej

zákazky zameriava na spoločný výkon spoločnej úlohy a

– táto spolupráca sa riadi iba aspektmi týkajúcimi sa verejného záujmu.

4. VEREJNÁ ÚLOHA VYKONÁVANÁ Z VONKAJŠÍCH ZDROJOV – INÉ VZŤAHY MEDZI VEREJNÝMI ORGÁNMI

Táto časť sa zaoberá situáciami, v ktorých úlohu vo verejnom záujme zverenú verejnému obstarávateľovi v konečnom dôsledku vykonávajú vonkajšie zdroje verejného obstarávateľa. Môže ísť o prípad, v ktorom sa **kompetencia** za danú verejnú úlohu ako taká prenáša na iný verejný orgán. **Výkon** danej úlohy sa takisto môže zveriť inému subjektu. Môže sa to urobiť i) bez vytvorenia zmluvných väzieb, ii) povolaním iného verejného obstarávateľa, ktorý má výlučné právo alebo iii) prostredníctvom spoločného obstarávania s inými verejnými obstarávateľmi alebo prostredníctvom centrálnych obstarávacích inštitúcií.

4.1. Prerozdelenie kompetencií medzi verejné orgány

Zákonná kompetencia v oblasti verejnej úlohy by sa mohla chápať ako výlučná povinnosť a právo plniť túto úlohu vlastnými správnymi, technickými a inými prostriedkami alebo povolaním vonkajších subjektov. Pojem kompetencia v oblasti danej verejnej úlohy zahŕňa úradnú moc potrebnú na zriadenie regulačného rámca na plnenie úlohy na úrovni príslušného orgánu.

Organizácia vnútroštátnej správy ako taká nepatrí medzi kompetencie EÚ. Následne je na každom členskom štáte, aby (re-)organizoval svoju správu a aby – v rámci takejto reorganizácie – umožnil presun kompetencií v oblasti daných verejných úloh z jedného verejného orgánu na iný. (Svojou povahou tu opísaný postup nezahŕňa žiadne súkromné subjekty alebo subjekty so zmiešaným kapitálom.)

Cieľom pravidiel verejného obstarávania je regulovať situácie, v ktorých verejný obstarávateľ obstaráva tovar, služby alebo práce, t. j. nakupuje výsledok určitých hospodárskych činností s cieľom uspokojiť svoje potreby alebo potreby svojich občanov. Verejný obstarávateľ, ktorý presúva všetky kompetencie v oblasti danej verejnej úlohy, nenakupuje žiadnu službu na svoje vlastné účely. Namiesto toho odovzdáva zodpovednosť za určitú úlohu na iný subjekt.

Presun kompetencií v oblasti danej verejnej úlohy z jedného verejného obstarávateľa na iného sa neriadi pravidlami verejného obstarávania, ktoré sú založené čiastočne na článku 56 ZFEÚ (predtým článok 49 Zmluvy o ES), t. j. sloboda poskytovať služby.

Presun kompetencií v oblasti danej verejnej úlohy z jedného verejného orgánu na iného znamená presun štátnej právomoci a takisto všetkých súvisiacich hospodárskych činností. Napríklad v oblasti riadenia odpadu presun všetkých kompetencií znamená presun práva stanovovať tarify, určovať pravidlá zberu, triedenia, skladovania a spracúvania odpadu, ako aj právo riadiť a napokon aj vykonávať úlohu podľa týchto pravidiel. Všetky tieto práva vytvárajú úradnú právomoc. Časť týchto práv predstavuje právo na určenie, ako treba uskutočňovať konkrétne hospodárske činnosti na plnenie verejnej úlohy (napríklad

zber, preprava, skladovanie, likvidácia a recyklovanie odpadu): či to má robiť samotný verejný orgán alebo tretia strana, ktorú tým poveril.

Hoci sa v členských štátoch vyskytujú situácie, keď sa presúva kompetencia, ani v právnych predpisoch EÚ ani v judikatúre Súdneho dvora sa to výslovne neuznáva.

Súdny dvor v jednom prípade⁵³ poukázal na presun úradnej právomoci, keď sa členský štát odvolával na presun kompetencií z verejného orgánu na tretiu stranu. Podľa tejto judikatúry sa presun kompetencií **neuskutočnil**, ak

- verejný subjekt, ktorý bol pôvodne kompetentný, zostane v prvom rade zodpovedný za projekt, pretože má zákonnú povinnosť neodstúpiť od svojej úlohy;
- nový subjekt môže prijať právne relevantné opatrenia až po tom, ako verejný subjekt, ktorý bol pôvodne kompetentný, dal na to svoj súhlas a
- nový subjekt je financovaný verejným subjektom, ktorý bol pôvodne kompetentný plniť jeho úlohy, pričom nemá žiadny priestor na manévrowanie.

Na tomto základe charakteristickou vlastnosťou presunu kompetencií z jedného verejného orgánu na iný v rámci reorganizácie verejnej správy je komplexnosť presunu. Orgán presúvajúci kompetenciu si neponecháva žiadnu zodpovednosť. Prijemca presunu musí vykonávať kompetenciu nezávisle a na svoju vlastnú zodpovednosť.

Orgán presúvajúci kompetenciu si najmä neponechá právo určovať výkon hospodárskych činností uskutočňovaných v kontexte príslušnej verejnej úlohy. Takéto hospodárske úlohy sa vykonávajú v rámci právomoci príjemcu presunu.

To však nevylučuje, že orgán presúvajúci kompetenciu by mohol mať nejaký vplyv na konkrétnu organizáciu výkonu dotknutej verejnej úlohy. Úradníci verejného orgánu presúvajúceho kompetenciu by v skutočnosti mohli byť členmi výkonných alebo riadiacich úradov orgánu, na ktorý sa presunula kompetencia v oblasti dotknutej verejnej úlohy. Orgán presúvajúci kompetenciu si môže takisto ponechať právo dostávať určité informácie.

Na tomto základe možno dospieť k záveru, že ak sa napríklad niekoľko verejných orgánov rozhodne vytvoriť nový subjekt, na ktorý úplne prenesú určitú kompetenciu alebo ak sa verejný orgán rozhodne presunúť svoju kompetenciu na už existujúci subjekt a verejnú úlohu potom vykoná úrad, na ktorý sa kompetencia presunula, a to celkom nezávisle a na vlastnú zodpovednosť a presúvajúce verejné orgány si neponechajú žiadnu kontrolu nad službou, potom sa právne predpisy EÚ o verejnom obstarávaní neuplatňujú.

⁵³ Vec C-264/03, Komisia/Francúzsko, Zb. 2005, s. I-08831, ods. 54; Pozri aj stanovisko generálneho advokáta Madura z 24. novembra 2004, ods. 39 – 41.

4.2. Pridel'ovanie úloh bez zadania zákazky

V smerniciach EÚ o verejnom obstarávaní sa predpokladá existencia zákazky, ktorá vyžaduje aspoň dva právne odlišné subjekty, ktoré sú navzájom nezávislé, pokiaľ ide o rozhodovanie⁵⁴. Zákazka je v podstate súladom vôle, čo znamená, že zmluvné strany sú schopné rozhodnúť sa, pokiaľ ide o to, či chcú iniciovať alebo ukončiť zmluvnú väzbu⁵⁵. K iným znakom existencie zákazky patrí schopnosť strán rokovať o skutočnom obsahu služieb, ktoré sa majú poskytnúť, a o tarifách za tieto služby⁵⁶. Zákazka predstavuje synalagmatický vzťah. Ak neexistuje zákazka, smernice EÚ o verejnom obstarávaní sa neuplatňujú. Zo zistení Súdneho dvora vyplýva, že ak subjekt vykonáva činnosť skôr v rámci svojich povinností vyplývajúcich z vnútroštátnej legislatívy než na základe zákazky, nevzťahujú sa naňho smernice EÚ o verejnom obstarávaní.

Špecifickejšie, vo veci *Tragsa*⁵⁷ Súdny dvor zistil, že na základe príslušného vnútroštátneho práva verejný podnik Tragsa nemal na výber, pokiaľ ide o prijatie úlohy alebo taríf za jeho služby, ale bol v zmysle zákona povinný splniť požiadavky verejného obstarávateľa, keďže bol nástrojom a technickou službou uvedeného orgánu. Súdny dvor rozhodol, že vzťahy Tragsa s verejnými obstarávateľmi využívajúcimi jeho služby neboli zmluvné, ale v každom ohľade vnútorné, závislé a podriadené⁵⁸. V dôsledku toho sa smernice EÚ o verejnom obstarávaní na tento vzťah neuplatňujú.

Treba však poznamenať, že uplatňovanie Zmluvy o fungovaní EÚ nezávisí od existencie zákazky. Zmluva sa uplatňuje vždy, keď verejný obstarávateľ „zverí uskutočnenie ekonomických činností tretej osobe“⁵⁹. Naopak, Súdny dvor uznáva aj výnimku o vnútornom obstarávaní v kontexte zmluvy.

4.3. Vzťah medzi pravidlami verejného obstarávania a určitými výlučnými právami

Ak má verejný obstarávateľ výlučné právo v zmysle článku 18 smernice 2004/18/ES, iní verejní obstarávatelia môžu tomuto subjektu zadať iba zákazky na príslušné služby. Kľúčovým dôvodom zavedenia tohto ustanovenia bolo vyhnúť sa konkurenčným postupom zadávania v prípadoch, keď by sa – z dôvodu existencie výlučného práva – v konečnom dôsledku príslušná zákazka mohla zadať iba jedinému subjektu.

Vo všeobecnej diskusii by sa pojem „výlučné práva“ mohol týkať celkom odlišných javov, od vyhradenia celého hospodárskeho odvetvia verejným orgánom po výlučné pridelenie jednej špecifickej úlohy jednému špecifickému podniku. Nie každým výlučným právom sa však odôvodní vylúčenie zadania verejnej zákazky na služby. V článku 18 sa ustanovuje, že príslušné výlučné právo sa musí prideliť zákonom, nariadením alebo správnym opatrením, ktoré sa zverejní a ktoré je v súlade so zmluvou.

⁵⁴ Teckal, ods. 51.

⁵⁵ Vec C-295/05, Asociación Nacional de Empresas Forestales (Asemfo)/Transformación Agraria SA (Tragsa) a Administración del Estado, zb. 2007, s. I-02999, ods. 54 a vec C-220/06, Asociación Profesional de Empresas de Reparto y Manipulado de Correspondencia/Administración General del Estado, Zb. 2007, s. I-12175, ods. 55.

⁵⁶ Pozri tamže.

⁵⁷ Vec C-295/05, Tragsa.

⁵⁸ Vec C-295/05, Tragsa, ods. 51.

⁵⁹ Parking Brixen, ods. 61.

Článok 18 sa okrem toho týka iba práv udelených určitým orgánom verejného sektora na poskytovanie určitých služieb na výlučnej báze verejnému sektoru. Obmedzením tejto výnimky na zákazky zadané subjektom, ktoré sú verejnými obstarávateľmi, sa zaisťujú konkurenčné obstarávanie na nadväzných trhoch, pretože verejný obstarávateľ s výlučným právom musí pri svojich vlastných nákupoch dodržiavať smernice EÚ o verejnom obstarávaní.

- Zlučiteľnosť so zmluvou

Zverejnený zákon, nariadenie alebo správne opatrenie musí byť v súlade s príslušnými pravidlami zmluvy, najmä s článkom 49 (predtým článok 43 Zmluvy o ES) a článkom 56 (predtým článok 49 Zmluvy o ES) ZFEÚ, ako aj s pravidlami a zásadami vyplývajúcimi z týchto článkov. Tieto pravidlá a zásady zahŕňajú nediskrimináciu, transparentnosť, proporcionalitu, vzájomné uznávanie a ochranu práv osôb.

Výlučné právo, ktorým sa podľa vymedzenia obmedzuje slobodné poskytovanie služieb iných subjektov, je odôvodnené iba za určitých podmienok⁶⁰.

Výlučné právo sa teda musí odôvodniť buď odchylné, čo je výslovne ustanovené v zmluve [výkon úradnej moci (článok 51 ZFEÚ (predtým článok 45 Zmluvy o ES)], z dôvodov verejnej politiky, verejnej bezpečnosti a verejného zdravia [článok 52 ZFEÚ (predtým článok 46 Zmluvy o ES)] alebo v súlade s judikatúrou Súdneho dvora naliehavými požiadavkami vo všeobecnom záujme, ktoré musia byť vhodné na dosiahnutie cieľa, ktorý sledujú, nesmú ísť nad rámec toho, čo je potrebné na jeho dosiahnutie a v každom prípade sa musia uplatňovať bez diskriminácie^{61, 62}.

- Vyžaduje sa požiadavkou nediskriminácie udelenie výlučného práva na konkurenčnom základe?

Ako bolo uvedené, článok 18 sa týka práv udelených určitým orgánom verejného sektora na poskytovanie určitých služieb na výlučnej báze verejnému sektoru. Ak je odôvodnenie obmedzenia slobodného poskytovania služieb naliehavou požiadavkou vo všeobecnom záujme, jednou z podmienok, ktoré treba splniť, je, že dotknuté opatrenie musí byť nediskriminačné. To znamená, že vo všeobecnosti by sa žiadny súkromný subjekt nemal

⁶⁰ Vec 203/08, *The Sporting Exchange Ltd*, obchodujúca pod menom *Betfair/Minister van Justitie*, 2010, zatiaľ nezverejnené, ods. 23 – 25; vec C-124/97, *Markku Juhani Läära*, *Cotswold Microsystems Ltd a Oy Transatlantic Software Ltd/Kihlakunnansyöttäjä (Jyväskylä) a Suomen valtio (štát Fínsko)*, Zb. 1999, s. I-06067, ods. 29 – 31; vec C-42/07, *Liga Portuguesa de Futebol Profissional a Bwin International Ltd/Departamento de Jogos da Santa Casa da Misericórdia de Lisboa*, Zb. 2009, s. I-07633, ods. 52 – 55.

⁶¹ Vec C-243/01, *Gambelli*, Zb. 2003, s. I-13031, ods. 65; vec C-288/89, *Stichting Collectieve Antennevoorziening Gouda a ostatní/Commissariaat voor de Media*, Zb. 1991, s. I-04007.

⁶² Rozhodnutia o udelení výlučných práv podnikom môžu okrem toho predstavovať porušenie zmluvy, ak požiadavky na verejné služby, ktoré má splniť poskytovateľ služby, nie sú riadne špecifikované (vec C-66/86, *Silver Line Reisebüro*, Zb. 1989, s. I-803), ak poskytovateľ služby zjavne nie je schopný splniť požiadavku (vec C-41/90, *Höfner*, Zb. 1991, s. I-1979) alebo ak existuje alternatívny spôsob plnenia požiadaviek, ktorý by mal menej škodlivý vplyv na hospodársku súťaž (vec T-266/97, *Vlaamse Televisie Maatschappij*, Zb. 1999, s. II-2329). Podmienka, aby udelenie výlučného práva bolo v súlade so zmluvou, takisto nie je splnená, ak opatrenie, podľa ktorého bola udelená, nie je v súlade so sekundárnou legislatívou EÚ (vec C-220/06, *Correos*, ods. 64 – 66.)

dostať do výhodnejšieho postavenia ako jeho konkurenti. Preto ak sa výlučné právo má udeliť verejnemu obstarávateľovi so súkromným kapitálom (k čomu môže dôjsť v prípade verejnoprávneho subjektu), dá sa ťažko zistiť, ako by sa táto zásada mohla zosúladiť bez transparentného postupu zaisťujúceho rovnaké zaobchádzanie⁶³. Na druhej strane, vzhľadom na históriu a cieľ článku 18, ako aj vzhľadom na nedávnu judikatúru týkajúcu sa porovnateľných situácií by to nemuselo byť potrebné, ak je príjemcom výlučného práva štátny orgán ako verejný obstarávateľ bez súkromného kapitálu⁶⁴.

4.4. Vzťahy medzi verejnými obstarávateľmi v kontexte dohôd o spoločných alebo centrálnych nákupoch

Spoločné obstarávanie môže mať veľa rôznych foriem od zorganizovania jednej špecifickej spoločnej výzvy na predloženie ponúk cez systematické využívanie špecializácie (napríklad všetky zainteresované subjekty by využívali jedného verejného obstarávateľa, ktorý by bol zodpovedný za určitý druh obstarávania, iný verejný obstarávateľ by zasa zabezpečoval iný druh obstarávania atď.) až po vytvorenie špecifickej štruktúry (orgánu) pre spoločné obstarávanie. Vzťahy medzi samotnými rôznymi účastníkmi môžu alebo nesmú podliehať právnym predpisom EÚ o verejnom obstarávaní, a to v závislosti od zvolenej metódy.

V prípade jednoduchej administratívnej spolupráce pri navrhovaní spoločných špecifikácií, ktorá nevyžaduje žiadne zákazky s peňažným plnením medzi zmluvnými stranami, t. j. keď sa verejné orgány obmedzujú na organizovanie spoločnej výzvy na predloženie ponúk, uplatňujú pravidlá verejného obstarávania spolu, ale ich spolupráca nepodlieha týmto právnym predpisom. V článku 1 ods. 9 smernice 2004/18/ES sa verejní obstarávatelia vymedzujú okrem iného aj ako združenia vytvorené jedným alebo niekoľkými takýmito orgánmi, čo znamená jedným alebo viacerými regionálnymi alebo miestnymi orgánmi alebo úradmi, ktoré sa riadia verejným právom. Toto ustanovenie by mohlo byť zaujímavé v kontexte spolupráce medzi verejnými orgánmi.

V členských štátoch boli okrem toho vyvinuté určité techniky centralizovaného obstarávania. Centrálnymi obstarávacími inštitúciami sú verejní obstarávatelia zodpovední za nakupovanie alebo zadávanie verejných zákaziek/uzatváranie rámcových dohôd určených pre ostatných verejných obstarávateľov. V článku 11 smernice 2004/18/ES sa výslovne ustanovuje, že verejní obstarávatelia môžu nadobúdať práce, tovar a/alebo služby prostredníctvom centrálnej obstarávacej inštitúcie alebo od tejto inštitúcie. Centrálna obstarávacia inštitúcia môžu pôsobiť ako veľkoobchodník (ktorý nakupuje, aby *od* neho mohli nakupovať ostatné orgány), alebo môžu pôsobiť ako sprostredkovateľ, ktorý zabezpečuje postup zadávania a spravovanie zákaziek, aby *prostredníctvom* neho mohli nakupovať ostatné orgány. Ani v jednom z týchto prípadov nie je vzhľadom na vzťah medzi centrálnou obstarávacou inštitúciou a orgánmi, ktoré sa na ňu obrátili, potrebný postup zadávania verejnej zákazky za predpokladu, že samotná centrálna obstarávacia inštitúcia zadala svoje zákazky v súlade s príslušnou smernicou EÚ o verejnom obstarávaní.

⁶³ Pozri analogicky aj vec C-203/08, Sporting Exchange Ltd., ods. 47 a 50.

⁶⁴ Tamže, ods. 59 – 60.

PRÍLOHA I

Zoznam rozsudkov

Rozsudok C-480/06 Komisia/Nemecko, Zb. 2009, s. I-04747.

Rozsudok C-107/98, Teckal Srl a Comune di Viano a Azienda Gas-Acqua Consorziale (AGAC) di Reggio Emilia, Zb. 1999, s. I-08121.

Rozsudok 84/03, Komisia/Španielsko, Zb. 2005 s. I-00139.

Rozsudok C-26/03, Stadt Halle a RPL Recyclingpark Lochau GmbH/Arbeitsgemeinschaft Thermische Restabfall- und Energieverwertungsanlage TREA Leuna, Zb. 2005, s. I-00001.

Rozsudok C-324/07, Coditel Brabant SA/Commune d'Uccle a Région de Bruxelles-Capitale, Zb. 2008, s. I-08457.

Rozsudok C-573/07, Sea Srl/Comune di Ponte Nossa, Zb. 2009, s. I-08127.

Rozsudok C-29/04 Komisia/Rakúsko, Zb. 2005, s. I-09705.

Rozsudok C-340/04, Carbotermo SpA a Consorzio Alisei/Comune di Busto Arsizio a AGESP SpA., Zb. 2006, s. I-04137.

Rozsudok C-458/03, Parking Brixen GmbH/Gemeinde Brixen a Stadtwerke Brixen AG., Zb. 2005, s. I-08585.

Rozsudok C-371/05, Komisia/Taliansko, Zb. 2008, s. I-00110

C-231/03, Consorzio Aziende Metano (Coname)/Comune di Cingia de' Botti, Zb. 2005, s. I-07287.

Rozsudok C-275/08 Komisia/Nemecko, Zb. 2009, s. I-00168.

Rozsudok C-264/03, Komisia/Francúzsko, Zb. 2005, s. I-08831.

Rozsudok C-295/05, Asociación Nacional de Empresas Forestales (Asemfo)/Transformación Agraria SA (Tragsa) a Administración del Estado, Zb. 2007, s. I-02999.

Rozsudok 203/08, The Sporting Exchange Ltd, obchodujúca pod menom Betfair/Minister van Justitie, 2010, zatiaľ nezverejnené.

Rozsudok C-124/97, Markku Juhani Läärä, Cotswold Microsystems Ltd a Oy Transatlantic Software Ltd/Kihlakunnansyöttäjä (Jyväskylä) a Suomen valtio (štát Fínsko), Zb. 1999, s. I-06067.

Rozsudok C-42/07, Liga Portuguesa de Futebol Profissional a Bwin International Ltd/Departamento de Jogos da Santa Casa da Misericórdia de Lisboa, Zb. 2009, s. I-07633.

Rozsudok C-243/01, Gambelli, Zb. 2003, s I-13031.

Rozsudok C-288/89, Stichting Collectieve Antennevoorziening Gouda a
ostatní/Commissariaat voor de Media, Zb. 1991, s. I-04007.

Rozsudok C-66/86, Silver Line Reisebüro, Zb. 1989, s. I-803.

Rozsudok C-41/90, Höfner, Zb. 1991, s I-1979.

Rozsudok T-266/97, Vlaamse Televisie Maatschappij, Zb. 1999, s. II-2329.

Rozsudok C-220/06, Asociación Profesional de Empresas de Reparto y Manipulado de
Correspondencia/Administración General del Estado, Zb. 2007, s. I-12175.